

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

giannis.kaloz@gmail.com • no1time.blogspot.gr/

Θα περάσει κι αυτό

» Milena Busquets (μτφρ. Χριστίνα Θεοδωροπούλου, εκδόσεις Πατάκη)

Για κάποιον λόγο ποτέ δεν μου πέρασε απ' το μυαλό ότι θα έφταντα τα σαράντα. Στα είκοσι με φανταζόμουν στα τριάντα, να ζω με τον έρωτα της ζωής μου και με μερικά κουτσούβελα. Και στα εξήντα να φτιάχνω μπλόπιτες για τα εγγόνια μου, εγώ που δεν ξέρω να φτιάξω ούτε τηγανιτό αυγό, αλλά θα μάθαινα. Και στα ογδόντα, σαν μπαμπόγρια, να πίνω ουίσκι με τις φίλες μου. Όμως ποτέ δε με φαντάστηκα στα σαράντα, ούτε καν στα πενήντα. Κι όμως να που είμαι εδώ. Στην κηδεία της μητέρας μου, και επιπλέον σαράντα χρονών.

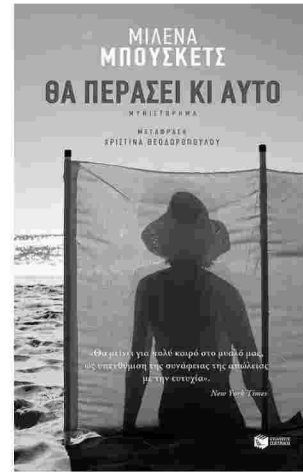
Υποθέτω πως εκείνο που αρχικά μου τράβηξε την προσοχή στο συγκεκριμένο βιβλίο με αποτέλεσμα να το κατεβάσω από το ράφι του βιβλιοπωλείου και να το ξεφυλλίσω, ήταν η καταγωγή της συγγραφέως από την Ισπανία. Εκείνο όμως που με έκανε να θέλω να το διαβάσω ήταν σίγουρα το παραπάνω εναρκτήριο απόσπασμα· ένιωσα μια ειλικρίνεια που ολοένα και σπανίζει στην πρωτοπρόσωπη αφήγηση, ένιωσα πως με αφορούσε η ιστορία της αφηγήτριας. Και δεν έκανα λάθος.

Η Μπλάνκα, στα σαράντα της, βρίσκεται στο χωριό της μητέρας της για την κηδεία της, στο χωριό των παιδικών της καλοκαιριών, μακριά από τη Βαρκελώνη. Παρ' ότι η υγεία της μητέρας της όλο και χειρότερη με το τελευταίο διάστημα, και το τέλος έμοιαζε όχι μόνο δεδομένο αλλά και ανακουφιστικό, όσο ανακουφιστικό μπορεί να είναι το τέλος ενός

ανθρώπου, δεδομένης της ταλαιπωρίας του ίδιου αλλά και των κοντινών του ανθρώπων, ο θάνατός της σοκάρει τη Μπλάνκα. Ποτέ δεν είναι έτοιμος κανείς για τον θάνατο.

Αποφασίζει, με παρότρυνση των φίλων της, να περάσει κάποιες μέρες στο παραθαλάσσιο χωριό, μακριά από την κανονικότητα της καθημερινότητας στη Βαρκελώνη. Στο ευρύχωρο σπίτι, εκτός από τα δυο παιδιά της, θα μείνουν και δυο φίλες της, ενώ θα κάνουν την εμφάνισή τους και οι πρώην σύζυγοι. Η φίλια, ο έρωτας, το σεξ, η αγάπη, η μητρότητα, ο θάνατος, οι αναμνήσεις, οι ενοχές και η ζωή που συνεχίζεται παρά τις απώλειες.

Η πρωτοπρόσωπη αφήγηση της Μπλάνκα πότε απευθύνεται στη νεκρή μητέρα της, σαν ένα γράμμα, και πότε μοιάζει με ένα προσωπικό ημερολόγιο των ημερών στο Καδακές, μια καταγραφή σκέψεων και γεγονότων, κάποια από εκείνα θα ήθελε ίσως να τα έχει μοιραστεί με τη μητέρα της, κάποια άλλα ίσως με τις φίλες της. Ως πενθούσα βρίσκεται στο απυρόβλητο, σε ένα περιβάλλον φιλικό, αλλά κρατώντας τις περισσότερες από τις σκέψεις της για τον εαυτό της, δημιουργεί μια απενοχοποίηση του πένθους, που της παραχωρεί τη δυνατότητα να παραστρατήσει από την πεπατημένη του πένθους, όπως ορίζεται εδώ και γενιές, από ένα πρωτόκολλο θλίψης και άρνησης της ζωής, και της επιτρέπει να βιώσει το πένθος με τον δικό της προσωπικό και αβίαστο τρόπο, όπως θα έπρεπε να γίνεται δηλαδή. Γεγονός που προσδίδει ειλικρίνεια και δημιουργεί έδαφος για ταύτιση στον αναγνώστη, ίσως όχι σε

εκείνον τον αναγνώστη που πιστεύει στη γενίκευση μιας τόσο προσωπικής υπόθεσης όπως το πένθος, και όλα αυτά του μοιάζουν ίσως προκλητικά και ασεβή ακόμη.

Η Μπουσκέτς καταφέρνει να αναμετρηθεί με ένα θέμα κοινότητα χωρίς να αναπαράγει λογοτεχνικά στερεότυπα. Το Θα περάσει κι αυτό δεν είναι αριστούργημα, σίγουρα δεν είναι, είναι όμως ένα ειλικρινές βιβλίο, και ας μην προκύπτει από πουθενά πως πρόκειται για πραγματική ιστορία, βιβλίο που αποτυπώνει το γλυκόπικρο αίσθημα της ζωής, την αδυναμία ένταξης του προσωπικού στο εγχειρίδιο καλής συμπεριφοράς. Μυθιστόρημα σύγχρονο με την εποχή του και με δεδομένη λογοτεχνική αξία, που δεν δικαιολογεί απλώς την επιλογή της πρωτοπρόσωπης αφήγησης, αλλά τη μετατρέπει σε αφηγηματικό εργαλείο.

Μια ευχάριστη έκπληξη.

